

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НТУ «ХПІ»

_____ Евген СОКОЛ
«_____» 2025 р.

ПРОЄКТ

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ НАУКИ ТА УКРАЇНОЗНАВСТВО»**

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю **032 – Історія та археологія**

галузі знань **03 – Гуманітарні науки**

кваліфікації **доктор філософії з історії та археології**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НТУ «ХПІ»
Голова вченої ради

Протокол № _____ від «_____» 202 p.

Харків 2025р

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми «Історія науки та українознавство»

Рівень вищої освіти

третій (освітньо-науковий)

Галузь знань

03 – Гуманітарні науки

Спеціальність

032 – Історія та археологія

Кваліфікація

доктор філософії з історії та археології

СХВАЛЕНО

Комісією Методичної ради «Методичне забезпечення підготовки докторів філософії»

Голова комісії

«____» _____ 20___ р.

ПОГОДЖЕНО

Робочою групою ОНП із спеціальності

Гарант ОНП

_____ Олена ТВЕРИТНИКОВА

«____» _____ 20___ р.

ПОГОДЖЕНО

Радою молодих вчених

_____ Дмитро ДАНИЛЬЧЕНКО

«____» _____ 20___ р.

ПОГОДЖЕНО

здобувач вищої освіти
(член робочої групи ОНП)

«____» _____ 20___ р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Методичною радою НТУ «ХПІ»
Заступник голови методичної ради

_____ Руслан МИГУЩЕНКО

«____» _____ 20___ р.

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту

_____ Андрій КІПЕНСЬКИЙ

«____» _____ 20___ р.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри

_____ Олена ТВЕРИТНИКОВА

«____» _____ 20___ р.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

ПЕРЕДМОВА

Відповідає Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», вимогам Національної рамки кваліфікації для восьмого кваліфікаційного рівня <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>

Розроблено робочою групою ОНП «Історія науки та українознавство» Навчально-наукового інституту Соціально-гуманітарних технологій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у складі:

Гарант освітньо-наукової програми
Тверитникова Олена Євгенівна, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХПІ».

Члени робочої групи ОНП :

1. Робак Ігор Юрійович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХПІ»;
- 2.Шишкіна Євгенія Костянтинівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХПІ»;
3. Гутник Марина Валеріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки НТУ «ХПІ»
- 4.Заверощенко Микола Петрович, А-221в

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

032 «Історія та археологія»

1 – ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Вищий навчальний заклад та структурний підрозділ	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», навчально-науковий інститут кафедра українознавства, культурології та історії науки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Освітня кваліфікація – доктор філософії з історії та археології
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма «Історія науки та українознавство»
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 52 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Форма навчання	Очна
Наявність акредитації	Немає
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, НРК України – 8 рівень, EQF-LLL – 8 рівень, QF-ЕНЕА – третій цикл,
Передумови	Наявність ступеню вищої освіти «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	Переглядається щорічно або до ведення в дію стандарту вищої освіти
Посилання на постійне розміщення опису освітньо-наукової програми	https://web.kpi.kharkov.ua/phd/zanyattya/osvitno-naukovi-programi/
2 – МЕТА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	
ОНП «Історія науки та українознавство» має на меті підготовку науково-педагогічних кадрів, що передбачає здобуття компетентностей, необхідних для генерування нових ідей та розв’язання комплексних наукових проблем у галузі історичної науки, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
ОНП створена у відповідності до місії та стратегії НТУ «ХПІ», а саме: реалізації широкого спектру освітніх послуг; проведенню фундаментальних досліджень, трансферу їхніх результатів в освітній процес; сприянню гармонійного розвитку особистості та забезпечення підготовки нової генерації професіоналів; підвищенню потенціалу можливостей збереження своєї академічної суті, своєрідності та індивідуальності.	
Програма дозволяє підготувати фахівця з креативним і критичним мисленням, здатного самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптованого до умов установ різних типів, що дозволяє йому працювати в умовах науково-дослідної та інноваційної свободи. Фахівці з відповідною підготовкою завжди будуть затребувані на ринку праці.	
3 – ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p><i>Галузь знань:</i> Гуманітарні науки <i>Спеціальність:</i> Історія та археологія</p> <p><i>Об'єкт:</i> історія науки та технологій, культура і минуле українського народу в контексті глобальної історії.</p> <p><i>Цілі навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -розвиток вміння вільного спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому, -покращення навичок використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях. -розвиток інноваційності, високого ступеня самостійності, академічної та професійної доброчесності, -формування здатності здобувачів до безперервного саморозвитку та самовдосконалення -розвиток спеціалізованих умінь, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей -розширення та переоцінка вже існуючих знань, навичок планування, реалізації та коригування процесу наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i></p> <p>Система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів, які використовуються в процесі історичного пізнання минулого в конкретному просторовому та часовому вимірах.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Загальнонаукові методи: аналізу і синтезу, індукції та дедукції, і т.д.; - Конкретно-історичні методи: історико-генетичний, історико-порівняльний, синхронний і діахронний, історико-системний та ін. -Методи суміжних наук: методи соціології, політології, тощо -Методики спеціальних історичних дисциплін (історична біографістика, історичне краєзнавство та ін.) <p><i>Інструменти та обладнання:</i></p> <p><i>Інструменти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний (використання історичних джерел, мультимедійних засобів), проблемного викладання (наукові дискусії). - організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: пошуковий (джерелознавча евристика), дослідницький (виконання індивідуальних творчих завдань, критика джерел та робота над оформленням результатів досліджень),
---	--

	<p>- контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: тестування, підготовка текстів наукових робіт.</p> <p><i>Обладнання:</i></p> <p>Інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи.</p>
Орієнтація програми	Освітньо-наукова академічна
Структура програми	Структура програми передбачає виконання освітньої та наукової складових. Наукова складова виконується під час усього терміну навчання, не переривається на освітню складову, сесію та практику. Зміст кожної складової програми орієнтується на сучасні наукові дослідження в галузі історії, враховує регіональні особливості, базується на сучасних результатах, тенденціях науково-практичного стану в галузі історії як в Україні, так і за кордоном
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	<p>Спеціальна програма.</p> <p>Фокусом ОНП є історія розвитку науки і техніки, сучасні напрями історичних досліджень та методологія історії, дослідження у галузі українознавства (етнологія, культурологія, історична регіоналістика, краєзнавство, політика пам'яті, усна історія, історія повсякдення, digital-історія, історична біографістика тощо).</p> <p><i>Ключові слова:</i> історія України, Слобожанщина, українознавство, історія науки і техніки, методологія історії, культурологія, етнологія, історична регіоналістика, краєзнавство, політика пам'яті, усна історія, історія повсякдення, digital-історія, історична біографістика, сучасна українська історіографія.</p>
Особливості програми	Особливість програми полягає у тому, що вона є багатопрофільною і передбачає науково-педагогічну підготовку для формування навичок у сфері дослідницької та педагогічної діяльності. ОНП ґрунтуються на здобутках наукового осередку з історії науки й техніки та українознавства, що сформувався у межах університету.
Науковий напрямок програми	Наукова складова ОНП виконується у весь термін навчання в аспірантурі, не переривається на теоретичне навчання та педагогічну практику. Виконання наукової роботи, підготовка наукових публікацій та рукопису дисертації забезпечують формування інтегральної компетентності. Наукова робота проходить під керівництвом одного або двох керівників. Висвітлення результатів наукової роботи передбачає публікацію наукових статей, подачу заявок на патент, виступи на конференціях та після виконання ОНП оформлюється рукопис у вигляді дисертації. Загальний план роботи над дисертацією регламентується сторінкою “Д”. Контроль за виконанням наукової роботи проводиться у рамках проміжної атестації (звітування сторінки “Е” та річна атестація сторінка “F”). З науковим керівником (керівниками) аспірантом обговорюється тема дисертаційної роботи, яка може бути підтримана в напрямку наукових шкіл кафедр, що

	<p>забезпечують підготовку PhD.</p> <p>Наукові школи:</p> <p>історія та методологія науки, техніки, вищої технічної освіти; соціокультурні аспекти історії науки й техніки; історія електротехніки, фізики, радіотехніки, інформаційних технологій в Україні (проф. О.С. Тверитникова);</p> <p>українознавство, етнологія, історія науки, етномовні процеси в Україні у ХХ – на початку ХХІ ст., історія вищої школи (проф. В.М. Скляр);</p> <p> медичне краєзнавство Харкова, соціальна історія медицини, історія науки (проф. І.Ю. Робак);</p> <p>історія вітчизняної суспільно-політичної думки; теорія красізнавства; методика викладання гуманітарних дисциплін, історія української державності (проф. Л.П. Савченко);</p> <p>історія механіки та теорії коливань, динаміка машин, вібраційна діагностика, теорія коливань (проф. А.О. Ларін);</p> <p>культурологія, етнологія, фольклористика, мистецтвознавство, історичне та літературне краєзнавство, літературознавство (проф. М.М. Красіков);</p> <p>методологія історичної науки, цифрова історія, інструменталізація історії, історичне джерелознавство, спеціальні історичні дисципліни, боністика (доц. Є.К. Шишкіна);</p> <p>історія вищої технічної освіти, історія матеріалознавства, історія української науки і техніки (доц. М.В. Гутник);</p> <p>історія музейної справи, пам'ять про Другу світову війну в Україні, сучасна українська історіографія, міжетнічні відносини (доц. І.В. Дворкін);</p> <p>соціальна історія, усна історія, студії травми, жіноча історія (доц. С.С. Телуха).</p>
--	--

4 – ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

Придатність до працевлаштування	Здобувачі отримують можливості займати посади відповідно до класу КП 2443 «Професіонали в галузі філософії, історії та політології» класифікатора професій України. (Класифікатор професій ДК 003:2010 (https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text)).
Подальше навчання	Можливість навчання в докторантурі.

5 – ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Викладання та навчання	Навчання проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних лабораторних занять, консультацій, тренінгів, педагогічних практик, самостійного вивчення, виконання самостійного наукового дослідження на основі опрацювання підручників, посібників, монографій, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет тощо.
Оцінювання	Поточний та підсумковий контроль знань (опитування, контрольні та індивідуальні завдання, тестування тощо), заліки та іспити (усні та письмові), звітування, проміжна атестація, презентації, захист звіту з практики, публічний захист дисертаційної роботи.

6 – ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі історії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають історичну новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-2. Вміння здійснювати дослідження на відповідному науковому рівні.</p> <p>ЗК-3. Здатність генерувати нові ідеї (реєтивність).</p> <p>ЗК-4. Здатність розширювати загальний культурний кругозор, формувати системний науковий світогляд і слідувати нормам професійної етики.</p> <p>ЗК-5. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК-6. Опанування іноземної мови в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності	<p>СК-1. Здатність здійснювати історіографічну критику, уміти виявляти необ'єктивну інформацію і неупереджено інтерпретувати зміст досліджуваної літератури.</p> <p>СК-2. Володіння основами наукового пошуку історичних джерел та здійснення їхнього аналізу, з врахуванням останніх досягнень у галузі історичного джерелознавства.</p> <p>СК-3. Здатність до організації та проведення наукових досліджень відповідно до новітніх тенденцій розвитку історичної науки. Вміння здійснювати наукові дослідження із застосуванням широкого кола джерел і наукової літератури, сучасних методів дослідження із найактуальніших історичних проблем.</p> <p>СК-4. Розуміння основних причинно-наслідкових зв'язків та закономірностей історичного процесу, набуття навичок критичного мислення, вміння систематизувати, узагальнювати та оцінювати отриману інформацію.</p> <p>СК-5. Розуміння тенденцій розвитку суспільства і науки на сучасному етапі та їхнього зв'язку з минулим досвідом. Вміння логічно аргументувати і доказово відстоювати власну позицію під час наукової дискусії.</p> <p>СК-6. Спиратись на останні наукові досягнення історичної науки у викладацькій діяльності.</p>

7 – РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за спеціальністю	РН-1. Застосовувати абстрактне мислення, аналіз та синтез для генерації ідей, уявлень, теорій в напрямку наукових досліджень.
--------------------------------------	---

	<p>РН-2. Проводити власні наукові дослідження на рівні, необхідному для досягнення результатів освітньо-наукової програми.</p> <p>РН-3. Генерувати нові ідеї в напрямі наукових досліджень і розробляти алгоритми їх перевірки та впровадження.</p> <p>РН-4. Демонструвати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір.</p> <p>РН-5. Демонструвати універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН-6. Опанувати іноземну мову в обсязі достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.</p> <p>РН-7. Володіти методологією історіографічної критики, уміти виявляти необ'єктивну інформацію і неупереджено інтерпретувати зміст досліджуваної літератури.</p> <p>РН-8. Знати та володіти основами наукового пошуку історичних джерел і здійснення їхнього аналізу з врахуванням останніх досягнень у галузі історичного джерелознавства.</p> <p>РН-9. Демонструвати здатність до організації та проведення наукових досліджень відповідно до новітніх тенденцій розвитку історичної науки, вміти здійснювати наукові дослідження із застосуванням широкого кола джерел і наукової літератури, сучасних методів дослідження з найбільш актуальними історичними проблемами.</p> <p>РН-10. Розуміти основні причинно-наслідкові зв'язки та закономірності історичного процесу, демонструвати навички критичного мислення, вміння систематизувати, узагальнювати та оцінювати отриману інформацію.</p> <p>РН-11. Розуміти тенденції розвитку суспільства і науки на сучасному етапі та їхній зв'язок з минулим досвідом. Демонструвати вміння логічно аргументувати і доказово відстоювати власну позицію під час наукової дискусії.</p> <p>РН-12. Демонструвати здатність враховувати новітні досягнення історичної науки у викладацькій діяльності.</p>
--	--

8 – РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення ОНП відповідає постанові Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 24.03.2021 р. № 365, додаток 15-16).
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (постанова

	<p>Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 24.03.2021р. № 365, додаток 17)</p> <p>Для проведення наукових досліджень здобувачам освіти створено гідні матеріальні умови: доступ до комп'ютерів з програмним забезпеченням та Інтернету на кафедрах та у комп'ютерних класах, доступ до науково-технічної бібліотеки як в офлайн, так і в онлайн-режимах, електронних каталогів, репозитарію, читальних залів. Також в НТУ «ХПІ», відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.09.2017 р. № 1286, відкрито доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. Доступні інформаційні ресурси Clarivate Analytics</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 24.03.2021 р. № 365, додаток 18)</p> <p>Університетська бібліотека НТУ «ХПІ» забезпечує підтримку здобувачів у питаннях інформування щодо можливостей публікацій у виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз. Регулярно відбуваються науково-практичні семінари (http://library.kpi.kharkov.ua/uk/node/21551). Бібліотека НТУ «ХПІ» також надає доступ, у тому числі віддалений до електронних ресурсів.</p>

9 – АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та закладами вищої освіти України
Навчання іноземних здобувачів освіти	Не передбачено

**2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ
ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**
2.1 Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (дисципліни, проекти / роботи, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА			
1. Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>1.1 Загальна підготовка</i>			
ЗП 1	Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності	4,0	Екзамен
ЗП 2	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі	8,0	Екзамен
ЗП 3	Представлення наукових результатів	3,0	Диф.залік
ЗП 4	Педагогіка і психологія вищої освіти з методикою викладання	3,0	Диф.залік
<i>1.2. Спеціальна (фахова)</i>			
СП 1	Історія української науки і техніки	4,0	Екзамен
СП 2	Історія України в глобальному вимірі	4,0	Екзамен
СП 3	Методологія наукових досліджень	4,0	Екзамен
<i>1.3. Практична підготовка</i>			
ПП 1	Педагогічна практика	3,0	Диф.залік
ПП 2	Наукова та/або виробнича практика	3,0	Диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		36	
2. Вибіркові компоненти ОНП			
ВП 2.1	Дисципліни	8,0	Екзамен
ВП 2.2	Дисципліни	8,0	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонент		16	
II. НАУКОВА СКЛАДОВА			
	Наукові публікації		Статті, поточна атестація
	Кваліфікаційна наукова праця		Рукопис дисертації
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		52	

2.2 Розподіл змісту освітньо-наукової програми за групами компонентів та циклами підготовки

№ п/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів ECTS / %)		
		Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми	Вибіркові компоненти освітньо-наукової програми	Всього за весь термін навчання
1	Загальна підготовка	18 / 34,5	-	18 / 34,5
2	Спеціальна (фахова) підготовка	12 / 23	-	12 / 23
3	Практична підготовка	6 / 11,5	-	6 / 11,5
4	Дисципліни вільного вибору	-	16 / 31	16 / 31
Всього за весь термін навчання		36/ 69	16 / 31	52/ 100

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточна атестація	За весь термін навчання аспірант два рази на рік звітує про виконання індивідуального плану (сторінки Е та F) на засіданні випускової кафедри, вченій раді інституту і щорічно атестується науковим керівником відповідно до графіку освітнього процесу.
Вимоги до дисертаційної роботи	<p>Здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опубліковати основні його наукові результати.</p> <p>Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань.</p> <p>Вимоги щодо оформлення дисертації встановлються МОН.</p> <p>Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації становить 6,5-9 авторських аркушів.</p>
Підсумкова атестація	<p>Науково-дослідна робота аспіранта, яка виконується в рамках теми дисертаційної роботи, є головним елементом у підготовці за освітньо-науковою програмою. За цей час аспірант навчається самостійно виконувати науковий пошук, обрати й обґрунтувати методи дослідження та аналізувати результати своєї роботи. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який несе повну відповідальність за підготовку аспіранта та своєчасно виконання, подачу дисертаційної роботи.</p> <p>Підготовка дисертаційної роботи та її захист є завершенням навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні. Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності «Історія та археологія» проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти Доктор філософії з присвоєнням кваліфікації: доктор філософії з історії та археології</p>

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШньОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти; – автономія закладу вищої освіти, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; – системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; – здійснення моніторингу якості освіти; – залучення аспірантів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; – відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> – уdosконалення планування освітньо-наукової діяльності; – затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітньо-наукових програм; – підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти; – посилення кадрового потенціалу Університету; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти; – розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про діяльність Університету; – створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.
Моніторинг та періодичний перегляд програм	<p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітньо-наукових програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: змісту програми, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньо-наукової програми; ефективності процедур оцінювання аспірантів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. Програми регулярно переглядають і оновлюють після завершення повного циклу підготовки до початку нового навчального року.</p>
Оцінювання здобувачів вищої освіти	<p>Оцінювання результатів навчання аспірантів здійснюється під час проведення контрольних та моніторингових заходів. Заходи передбачають поточний і семестровий контроль, звітування та атестація.</p> <p>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти,</p>

	<p>публічно чи письмово представляти певний матеріал тощо. Формами поточного контролю є: виконання індивідуальних завдань; виконання тестових завдань; виконання контрольних робіт, які виконуються в аудиторії або під час самостійної роботи; написання і захист рефератів; захист лабораторних робіт.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на відповідному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (екзамен, диференційований залік з конкретної навчальної дисципліни) та атестацію аспіранта.</p> <p>Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.</p> <p>Навчальні дисципліни, з яких заплановано проведення моніторингових контрольних робіт, терміни проведення контрольних заходів визначаються графіком навчального процесу.</p> <p>Оцінювання результатів навчання аспірантів Університету проводиться методами, що відповідають специфіці конкретної навчальної дисципліни.</p> <p>Моніторинг успішності здобувача здійснюється за допомогою 100-бальної системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.</p>
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будеться на наступних принципах: обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності; обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Наявне кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення зі спеціальності відповідає вимогам діючих Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та забезпечує реалізацію державних вимог до фахівця з вищою освітою.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дано система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості. Для управління якістю освітньої діяльності в Університеті створена інформаційна система АСУ НП.
Публічність інформації про освітньо-наукові програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформації про ОНП, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена у відкритому доступі на сайті НТУ «ХПІ».
Дотримання академічної добродетелі працівниками Університету та здобувачами вищої освіти	В Університеті працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється дотримання академічної добродетелі. Система забезпечення дотримання академічної добродетелі учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України, дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.
Система запобігання та виявлення академічного плаґіату	Здійснюється перевірка на плаґіат згідно з вимогами нормативних документів Університету.

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
<div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності </div> <div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Представлення наукових результатів </div> <div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Педагогіка і психологія вищої освіти з методикою викладання </div> <div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі </div>	<div style="background-color: #e0f0e0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Обов'язкові компоненти ОНП: <i>дисципліни професійної підготовки зі спеціальністі</i> </div>	<div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Вибіркові компоненти </div>	<div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Вибіркові компоненти </div>	<div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Педагогічна практика </div>	<div style="background-color: #f0f0f0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Наукова та/або виробнича практика </div>		<div style="background-color: #e0f0e0; padding: 5px; border-radius: 10px;"> Захист дисертації </div>

Науково-дослідна робота за темою дисертації:

Затвердження теми та плану роботи над дисертацією.
 Літературний пошук та його критичне оцінювання.
 Формулювання задач дослідження та вибір експериментальних методів.
 Перший етап дослідів, обговорення одержаних первинних результатів.
 Підготовка (чернеток) рукописів матеріалів до публікації.

Напрацювання експериментального матеріалу, його обробка.
 Підтвердження або перегляд наукової гіпотези.
 Підготовка наукових публікацій та апробації результатів.
 Виступ на конференціях.

Напрацювання експериментального матеріалу, його обробка, обговорення.
 Підготовка наукових публікацій.
 Виступ на конференціях.
 Формування новизни та практичного значення результатів дисертаційної роботи.

Підготовка та представлення рукопису.
 Подання дисертації до захисту.

6. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Місяць	Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень				Вересень							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
I курс	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	C	H	H	H	H	H	H	H	H	H	T	T	T	T	T	T	T	T	T	S	H	H	H	H	H	K	K	K	K	K	K	A	H							
II курс	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	C	H	H	H	H	H	H	H	H	H	T	T	T	T	T	T	T	T	T	S	3	H	H	H	H	H	K	K	K	K	K	K	A	H						
III курс	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P		H	H	H	H	H	H	H	H	H	P	P	P	P	P	P	P	P	P	H	3	H	H	H	H	H	K	K	K	K	K	K	A	H						
IV курс	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	H	A	A	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	K	K	K	K	K	K	K	D	D	D	D							

T	Теоретичне навчання
H	Науково-дослідна робота
C	Екзаменаційна сесія
З	Звіт

P	Практика
D	Підготовка та захист дисертації
K	Канікули
A	Атестація

7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ РЕЗУЛЬТАТИВ НАВЧАННЯ, КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Стейкхолдери (вказати ПІБ та посаду, місце роботи)	Рекомендація	враховано / частково враховано / не враховано	Примітка